

La 27 martie a.c., la Muzeul de istorie a municipiului București a avut loc plenara Comitetului de cultură și educație socialistă.

Au fost luate în dezbatere referatul cu privire la „Activitatea desfășurată de muzeele din capitală pentru educarea patriotică și estetică a oamenilor muncii” (referent Al. Cebuc — vicepreședinte al Comitetului de cultură și educație socialistă al municipiului București) și un studiu referitor la *extinderea și modernizarea rețelei de biblioteci publice* (susținut de N. Pascu).

Lucrările s-au desfășurat în prezența președintelui C.C.E.M. București — Amza Săceanu, director adj. al Direcției așezămintelor din C.C.E.S. — Iulian Antonescu, membrilor comitetelor de cultură și educație socialistă din sectoarele capitalei, invitați.

Materialele prezentate au prilejuit o dezbateră exigentă, având în centrul preocupărilor sarcinile majore trasate de Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5.XI.1971 și Conferința Națională a partidului pentru dezvoltarea conștiinței maselor prin munca de valorificare a patrimoniului muzeistic și bibliografic din municipiul București.

Evoluția muzeografiei precum și stadiul atins de societatea noastră — aprecia referatul — determină ca finalitatea activității muzeelor să fie condiționată de funcția lor cultural-educativă.

Referatul și vorbitorii au remarcat în acest sens inițiativele Muzeului literaturii române (recitalurile de poezie și muzică, serile de evocări, procesele literare, expozițiile omagiale, dezbaterile critice, lecțiile practice cu elevii și studenții, editarea revistei „Manuscriptum”, popularizarea muzeului și altele), care au constituit forme și metode viabile pentru apropierea vizitatorilor de muzeu. În acest fel s-a creat un public al muzeului, în adevărata sa accepțiune, care urmărește și vine la activitățile muzeului în mod regulat.

Rezultate îmbucurătoare în activitatea instructiv-educativă a publicului au fost evidențiate de

directorul adjunct al Muzeului de artă al Republicii Socialiste România — Maria Bădulescu. Aici, de mai multă vreme funcționează statornic lectore pentru elevi, cicluri de conferințe sau seri muzeale, adevărate lecții de istoria artelor, accesibile oricărei vârste sau profesii. De aceea, ideea referatului ca la Muzeul de artă să se organizeze o autentică universitate populară, poate fi receptată și materializată cu curaj de către acest priceput colectiv.

În cuvântul luat, Boris Zderciuc — cercetător științific principal la Institutul de psihologie s-a oprit asupra unor aspecte de cercetare muzeală, susținând ca planurile de cercetare științifică să fie corelate cu programele cultural-educative. Printre temele de cercetare din muzeu trebuie să devină obligatorie cunoașterea factorului public — în complexitatea și dinamica sa, — care condiționează și influențează activitatea muzeografică.

Cultivînd dragostea pentru estetic muzeul educă încrederea omului în triumful frumosului și în acest fel esteticul capătă sensuri etice, devenind factor educativ — arăta pictorul Ion Sălișteanu.

Educația comunistă a tineretului — aprecia Vladimir Marin, secretar al Comitetului municipal U.T.C. — presupune corelarea tuturor factorilor educaționali (literatură, muzică, teatru, cinematograf, muzeu) în formarea omului de mâine, cu un orizont larg, capabil să înțeleagă fenomenele sociale și artistice din unghiul multipleurilor lor determinări și implicații.

În cuvântul de închidere a lucrărilor plenarei, profesorul Amza Săceanu, subliniind rolul și locul muzeelor în educarea patriotică și estetică a maseilor, a indicat, printre altele, ca direcționarea activităților organizate de instituțiile muzeale să se facă pe baza cunoașterii științifice a preferințelor publicului și satisfacerea plenară a acestora prin formele și metodele specifice ce stau la dispoziția lor.

Vasile NICOLAU

SESIUNEA DE COMUNICĂRI PE TEME DE ISTORIE MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ A DOBROGEI

Din inițiativa Muzeului de arheologie-Constanța, cu sprijinul Comitetului județean de cultură și educație socialistă — Constanța, în zilele de 19—20 IV 1973, s-a desfășurat în orașul de pe malul Mării Negre o sesiune de comunicări științifice. Organizații și-au propus ca în cadrul acesteia să fie prezentate comunicări referitoare la istoria modernă și contemporană a Dobrogei. S-a urmărit, astfel, cunoașterea principalelor surse documentare, materiale bidimensionale și piese tridimensionale,

referitoare la aceste epoci în vederea organizării la Constanța a unui muzeu care să prezinte istoria modernă și contemporană a Dobrogei.

La această acțiune, de un interes deosebit, Muzeul de arheologie a mobilizat cadre didactice de la Institutul pedagogic din localitate, specialiști de la Arhivele statului, profesori de istorie, muzeografi de la celelalte muzee constănțene și, totodată, a invitat din capitală specialiști de la Facultatea

de istorie din cadrul Universității București, Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă Comitetul Central al P.C.R., reprezentanți ai Consiliului Culturii și Educației Socialiste și ai Arhivelor statului — București.

Sesiunea a avut două părți. În cadrul primei părți (corespunzând zilei de 19 IV) au fost prezentate un număr de 16 comunicări, iar în partea a doua (respectiv ziua de 20 IV) s-a prezentat proiectul de tematică expozițională al noului muzeu și, pe marginea lui s-au purtat discuții.

Dintre comunicările înscrise în program au reținut atenția, în mod deosebit prin bogăția datelor și a documentelor, ineditul faptelor prezentate precum și prin modul cum acestea pot fi valorificate în cadrul expoziției muzeale, următoarele :

— *Dobrogea, teritoriul de sinteză etnică românească* — de prof. dr. doc. C.C. Giurescu.

— *Treceri ale românilor din Dobrogea la stînga Dunării în timpul războiului Crimeii* — de dr. T. Mateescu.

— *Raportul comisiei militare române conduse de colonelul Fălcioianu asupra situației Dobrogei în octombrie 1878* — de lector univ. Gh. Dumitrașcu.

— *Aspecte ale proprietății agrare din județul Constanța între anii 1878—1914* — de prof. C. Suceveanu.

— *Unele considerații privind activitatea politică și ideologică a socialiștilor din Dobrogea în anii premergători creării P.C.R.* — de prof. M. Badea.

— *Considerații privind contribuția mișcării muncitorești din județul Constanța la lupta clasei muncitoare din România* — de lector univ. dr. Ion Bitoleanu.

— *Participarea marinei române la insurecția armată de la 23 August 1944* — de cpt. rg. I Ion Pascu.

Partea a doua a sesiunii, așa cum am arătat mai sus, s-a axat pe discutarea proiectului de tematică a viitorului Muzeu de istorie modernă și contemporană a Dobrogei. Numeroasele luări de cuvînt, dintre care menționăm pe cele ale prof. univ. C. C. Giurescu (Universitatea București), Ilie Rădulescu (directorul Direcției așezămintelor culturale din Consiliul Culturii și Educației Socialiste), Iulian Antonescu (director adjunct la Direcția așezămintelor culturale din Consiliul Culturii și Educației Socialiste), Gh. Munteanu (președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă — Constanța), T. Mateescu (Arhivele statului — București), Gh. Dumitrașcu (Institutul pedagogic — Constanța), M. Stanciu (Arhivele statului — Constanța), Ion Bitoleanu (Institutul pedagogic Constanța) etc., au subliniat necesitatea creării unui asemenea muzeu, cerință izvorită pe

de o parte din dorința de a consemna principalele evenimente economice, politice și sociale și a valorifica bogatul patrimoniu muzeal referitor la epocile mai noi ale istoriei Dobrogei, iar pe de altă parte din necesitatea de a putea desfășura, prin intermediul unei instituții de asemenea profil, o activitate cultural-educativă intensă, de formare a conștiinței socialiste a maselor, de dezvoltare a patriotismului la tinerile generații. Participanții la discuții au subliniat cu claritate că noua unitate muzeală va trebuie să jaloneze și unele probleme esențiale ale istoriei vechi și feudale a Dobrogei în așa fel încît prezentarea istoriei moderne și contemporane să nu apară desprinsă de contextul general ci într-o dezvoltare continuă, firească. De asemenea, s-a menționat faptul că organizatorii vor trebui să țină seama de existența pe teritoriul Dobrogei (jud. Constanța și Tulcea) a unor muzee, cu profile diverse (Muzeul Marinei — Constanța), Muzeul de arheologie — Constanța, Secția de istorie din cadrul Muzeului „Delta Dunării” — Tulcea, dar cu care, în cadrul unor puncte din tematică noul muzeu ar putea să se suprapună, dînd naștere la unele repetări nedorite. S-a insistat în mod deosebit ca pe baza unui plan sistematic de cercetare, să se adune cît mai multe documente inedite și materiale tridimensionale, pentru ca noua unitate să nu fie un muzeu de hirtie, șablon, ci unul viu, plin de mărturii grăitoare, asupra trecutului Dobrogei, teritoriu de îndelungată trăire românească.

La încheierea lucrărilor sesiunii a fost format un colectiv de lucru care are ca sarcini culegerea materialelor din arhive și de pe teren și alcătuirea tematicii expoziției de bază a muzeului. Pentru organizarea acesteia se are în vedere clădirea fostei poște, local situat în imediata vecinătate a centrului, plasat pe una din arterele comerciale principale ale orașului.

Tot în cadrul sesiunii de comunicări, s-a propus ca în toamna anului 1973, să aibă loc o nouă reuniune științifică, la care să fie prezentate rezultatele activității colectivelor și să fie analizată în detaliu tematica alcătuită, pentru a se trece apoi la organizarea propriu-zisă a expoziției.

Desfășurată într-o atmosferă de responsabilitate, cu dorința sinceră de a realiza cît mai repede și în bune condițiuni unitatea muzeală propusă, sesiunea de la Constanța din 19—20 aprilie 1972 a fost umbrită doar de absența reprezentanților județului Tulcea, care erau direct interesați în discutarea problemelor legate de organizarea unui viitor muzeu ce va ilustra istoria modernă și contemporană a întregii provincii istorice Dobrogea.

Anghel PAVEL